

Namba ya Upimaji ya Mwanafunzi.....

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA
UPIMAJI WA KITAIFA WA KIDATO CHA PILI**

021

KISWAHILI

Muda: 2:30

Mwaka: 2021

Maelekezo

1. Karatasi hii ina sehemu A, B, C, D na E zenyé jumla ya maswali kumi (10).
2. Jibu maswali yote.
3. Sehemu A na E zina alama **kumi na tano** (15) kila moja, sehemu B na C zina alama **ishirini** (20) kila moja na sehemu D ina alama **thelathini** (30).
4. Majibu yote yaandikwe kwenye nafasi ulizopewa.
5. Majibu yote yaandikwe kwa kalamu yenyé wino wa **bluu au mweusi**.
6. Vifaa **vyote** vya mawasiliano visivyoruhusiwa **havitakiwi** katika chumba cha upimaji.
7. Andika **Namba yako ya Upimaji** katika kila ukurasa sehemu ya juu upande wa kulia.

KWA MATUMIZI YA MPIMAJI TU		
NAMBA YA SWALI	ALAMA	SAHIHI YA MPIMAJI
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
JUMLA		
SAHIHI YA MHAKIKI		

Ukurasa wa 1 kati ya 10

119021100014

Namba ya Upimaji ya Mwanafunzi.....

SEHEMU A (Alama 15) **UFAHAMU**

1. Soma kifungu cha maneno kifuatacho kisha jibu maswali yanayofuata:

UKIMWI ni kifupi cha Upungufu wa Kinga Mwilini. Upungufu huo wa kinga mwilini husababishwa na aina ya virusi vinavyoshambulia chembechembe hai nyeupe zilizomo ndani ya damu. Chembechembe hizo nyeupe za damu ndizo zinazojenga kinga ya mwili dhidi ya magonjwa. Uharibisu wa chembechembe hizo baadaye hufikia kiwango ambacho huufanya mwili upoteze kinga yake dhidi ya maradhi.

Virusi hivyo vinavyoshambulia chembechembe nyeupe ndani ya damu vimepewa jina la virusi vya UKIMWI kwa kifupi (VVU). Katika mwili wa binadamu virusi hivi kuishi katika damu na majimaji ya mwilini.

Virusi vya UKIMWI sio UKIMWI, kuna tofauti kubwa kati ya mtu mwenye VVU na mgonjwa wa UKIMWI. Kama ilivyolezwa VVU ni virusi ambavyo hushambulia chembechembe hai nyeupe zinazojenga na kulinda kinga ya mwili, lakini UKIMWI ni ile hali ya mtu kukosa kinga ya mwili kiasi kwamba akipata ugonjwa wowote ule unamshambulia sana na haponi kwa haraka.

Baada ya kuambukizwa mtu anaweza kuishi na VVU hata kwa miaka kumi bila kuonesha dalili yoyote ya ugonjwa wa UKIMWI. Hivyo, huwezi kujua kama mtu ana virusi vya UKIMWI kwa kumwangalia kwa macho tu.

Maswali

- (a) Andika kichwa' cha habari kisichozidi maneno matano kinachofaa kwa habari uliyosoma.

.....
.....
.....

Ukurasa wa 2 kati ya 10

rtna2021

Namba ya Upimaji ya Mwanafunzi.....

- (b) Andika kirefu cha UKIMWI.

.....
.....
.....

- (c) Virusi vya UKIMWI vina madhara gani mwilini mwa binadamu?

.....
.....
.....

- (d) (i) Kuna tofauti gani kati ya mtu mwenye Virusi vyatya UKIMWI na mgonjwa wa UKIMWI?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (ii) Fafanua kazi ya chembechembe nyeupe za damu katika mwili wa binadamu.

.....
.....
.....

2. Fupisha habari uliyoisoma kwa maneno yasiyopungua hamsini (50) na yasiyozidi sitini (60).

.....
.....
.....
.....
.....

Ukurasa wa 3 kati ya 10

stna2021

Namba ya Upimaji ya Mwanafunzi.....

SEHEMU B (Alama 20)

SARUFI

- ### 3. Eleza maana ya maneno yafuatayo:

- (a) Mzizi wa neno .....

(b) Mofimu .....

(c) Mnyambuliko .....

(d) Kamusi .....

(e) Kidahizo .....

Ukurasa wa 4 kati ya 10

Namba ya Upimaji ya Mwanafunzi.....

---

4. (a) Nyambua vitenzi vifuatavyo katika kauli ya kutendesha.
- (i) Imba.....
  - (ii) Lima.....
  - (iii) Zoa.....
  - (iv) Piga.....
  - (v) Soma.....
- (b) Onesha kivumishi katika tungo zifuatazo kisha bainisha ni aina gani ya kivumishi.
- (i) Mti mkavu umekatwa.
Kivumishi.....
Aina .....
  - (ii) Watoto wanne wameondoka.
Kivumishi.....
Aina .....
  - (iii) Mtu yule ni mwizi.
Kivumishi.....
Aina .....
  - (iv) Banda la kuku limejengwa vizuri.
Kivumishi.....
Aina .....
  - (v) Wanafunzi wangu wamefaulu mtihani.
Kivumishi.....
Aina .....

Namba ya Upimaji ya Mwanafunzi.....

SEHEMU C (Alama 20)

MAWASILIANO NA UTUMIZI WA LUGHA

5. Tungo zifuatazo zina maana zaidi ya moja. Toa maana mbili tu kwa kila tungo.

(a) Amempigia nini.

- (i) .....
- .....
- (ii) .....
- .....

(b) Nimenunua mbuzi.

- (i) .....
- .....
- (ii) .....
- .....

(c) Eda ameshinda shulenii.

- (i) .....
- .....
- (ii) .....
- .....

(d) Ukija njoo na nyanya.

- (i) .....
- .....
- (ii) .....
- .....

(e) Nyumbani kwao kuna tembo.

- (i) .....
- .....
- (ii) .....
- .....

Ukurasa wa 6 kati ya 10

tna2021

Namba ya Upimaji ya Mwanafunzi.....

6. Onesha kosa katika sentensi zifuatazo kisha andika sentensi hizo kwa usahihi. Sentensi ya kwanza imetumika kama **mfano**.
- (a) Kiranja Mkuu alimwasilisha Mkuu wa Shule katika mukutano huo.
- (i) alimwasilisha
- (ii) Kiranja Mkuu alimwakilisha Mkuu wa Shule katika mukutano huo.
- (b) Sisi hatuna nyumba tume pangisha kwa mzee Juma.
- (i) .....
- (ii) .....
- (c) Diwani alihutubia kwa muda wa masaa sita.
- (i) .....
- (ii) .....
- (d) Amenunua dazani mbili za sufuria.
- (i) .....
- (ii) .....
- (e) Sisi wote tu abiria, kelele za nini?
- (i) .....
- (ii) .....
- (f) Mwalimu alisahihisha daftari za wanafunzi wake.
- (i) .....
- (ii) .....

Ukurasa wa 7 kati ya 10

rtndz2021

Namba ya Upimaji ya Mwanafunzi.....

SEHEMU D (Alama 30)

FASIHI KWA UJUMLA

7. Fafanua vipera vya fasihi simulizi vifuatavyo:

(a) Ngano.....

.....
.....
.....
.....

(b) Vigano.....

.....
.....
.....
.....

(c) Soga.....

.....
.....
.....
.....

(d) Tarihi.....

.....
.....
.....
.....

Ukurasa wa 8 kati ya 10

tna2021

Namba ya Upimaji ya Mwanafunzi.....

- (e) Visasili.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Toa maana ya semi zisuatazo:

- (a) Kujitia kitanzi .....
- .....
- (b) Kuwa kinyonga.....
.....
- (c) Kumpaka mtu matope.....
.....
- (d) Mla mbuzi hulipa ng'ombe.....
.....
- (e) Ulimi wa pilipili.....
.....

9. Tegua vitendawili vifuatavyo:

- (a) Nasuka mkeka lakini nalala chini.....
- (b) Kila aendapo huacha alama.....
- (c) Nikimpiga mwanangu watu hucheza.....
- (d) Anatembea na nyumba yake.....
- (e) Nyumba yangu ina nguzo moja.....

Ukurasa wa 9 kati ya 10

ma2021

Namba ya Upimaji ya Mwanafunzi.....

SEHEMU E (Alama 15)

UANDISHI WA INSHA/UTUNGAJI

10. Tarehe 22 Desemba, ni kumbukumbu ya siku ya kuzaliwa ya mtoto Faraja. Wazazi wake Bwana na Bibi Furahisha watamfanyia sherehe ili kuadhimisha siku hiyo. Andika kadi ya mwaliko kwa rafiki yao mpendwa Sikitu Mwala, kumuomba ahudhurie tukio hilo muhimu.

Ukurasa wa 10 kati ya 10

rena2021